Rozsudek Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 10.03.1967, sp. zn. 4 Cz 23/67, ECLI:CZ:NS:1967:4.CZ.23.1967.1

Číslo: 83/1967

Právní věta: Skutočnosť, že jeden z dedičov prevezme nehnutelný či hnutelný majetok poručitela a podiely ostatných dedičov sú uspokojované v peniazoch, neznamená, že by títo ostatní dedičia v dôsledku takejto dohody postavenie dedičov stratili. Potvrdenie nadobudnutia dedičstva dla ust. § 39 ods. 2 not. por. vyžaduje, aby rozhodnutia o schválení dohody dedičov bolo už v právoplatnosti. k otázke náležitostí podkladov pre určenie hodnoty nehnutelnosti.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 10.03.1967

Spisová značka: 4 Cz 23/67

Číslo rozhodnutí: 83

Číslo sešitu: 7

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Dědění, Řízení před státním notářstvím

Předpisy: 95/1963 Sb. § 39

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 83/1967 sb. rozh.

Skutočnosť, že jeden z dedičov prevezme nehnuteľný či hnuteľný majetok poručiteľa a podiely ostatných dedičov sú uspokojované v peniazoch, neznamená, že by títo ostatní dedičia v dôsledku takejto dohody postavenie dedičov stratili.

Potvrdenie nadobudnutia dedičstva dľa ust. § 39 ods. 2 not. por. vyžaduje, aby rozhodnutia o schválení dohody dedičov bolo už v právoplatnosti. k otázke náležitostí podkladov pre určenie hodnoty nehnuteľnosti.

(Rozsudok Najvyššieho súdu z 10. marca 1967, 4 Cz 23/67.)

Zákonnými dedičkami poručiteľa V. K. sú manželka poručiteľa M. K. a dcéry poručiteľa z jeho prvého manželstva R. K. a A. L. Jediným predmetom dedičstva je ideálna polovica parcely s domom, záhradou a spoločným dvorom vo vl. č. 429 pre kat. územie Z. Spoluvlastníčkami týchto nehnuteľností sú obe pozostalé dcéry, a to každá jednou ideálnou štvrtinou.

Štátne notárstvo určilo rozhodnutím všeobecnú čistú cenu dedičstva čiastkou 8000 Kčs. Dedičky,

ktoré boli pri jednaní prítomné, vzali obsah tohoto rozhodnutia na vedomie, nežiadali doručenie jeho písomného vyhotovenia a vzdali sa opravného prostriedku proti nemu.

V ďalšom priebehu konania bola potom uzavretá dohoda dedičov, podľa ktorej prevezme majetok poručiteľa dcéra R. K. s tým, že zaplatí spoludedičkám M. K. Kčs 3000,- a A. L. Kčs 6000,- do šesť mesiacov.

Štátne notárstvo v Senici vyslovilo, že potvrdzuje nadobudnutie dedičstva pozostalej dcére R. K. a že schvaľuje dohodu dedičov.

Najvyšší súd rozhodol o sťažnosti pre porušenie zákona podanej generálnym prokurátorom, že týmito rozhodnutiami Štátneho notárstva v Senici bol porušený zákon a rozhodnutí zrušil.

Z odôvodnenia:

Podľa ustanovenia § 4 ods. 1 veta prvá not. por. vychádza štátne notárstvo zo skutočného stavu veci, dbá o určitosť právnych vzťahov a o predchádzanie sporom.

Pri zisťovaní poručiteľovho majetku a jeho dlhov a pri vykonávaní súpisu aktív a pasív vychádza štátne notárstvo najmä z údajov účastníkov, avšak tieto údaje preverí podľa potreby šetrením na mieste samom, výsluchom svedkov, listinami alebo inými dôkaznými prostriedkami (§ 34 ods. 1 not. por.); ak to vyžaduje záujem spoločnosti alebo dôležitý záujem účastníkov, zadováži si štátne notárstvo znalecký posudok, najmä o všeobecnej cene poručiteľovho majetku.

V prejednávanom prípade vzalo štátne notárstvo za základ svojho rozhodnutia o určení hodnoty nehnuteľnosti oznámenie MNV v Z. o cene nehnuteľnosti po poručiteľovi. Toto oznámenie však neobsahuje žiadne podrobnejšie údaje, rozhodné pre určenie odhadnej ceny v zmysle vyhl. č. 73/1964 Zb. o cenách stavieb v osobnou vlastníctve a o náhradách pri vyvlastnení nehnuteľností, ako tieto údaje (znaky) obsahuje § 2 cit. vyhlášky a príloha 1 tejto vyhlášky pre účely zaradenia nehnuteľností do niektorej zo štyroch kvalitných tried nehnuteľností. Tieto potrebné údaje neobsahoval ani kontrolný odhad stavebnej komisie MNV v Z., ktorý usudzuje na primeranosť štátnemu notárstvu oznámené ceny nehnuteľností poručiteľa len podľa toho, ako bol dom starý a podľa jeho polohy.

Až po vydaní rozhodnutia o potvrdení nadobudnutia dedičstva a o schválení dohody zadovážilo si štátne notárstvo k návrhu dedičky M. K. odhad znalca pre stavebné investície. Pri spracovaní posudku znalec vychádzal z predpisov vyhlášky č. 73/1964 Zb.; výsledok tohoto posudku vyznel tak, že celková cena nehnuteľnosti činí 23 097 Kčs.

Odvolací súd, ktorý vo veci rozhodoval na podklade odvolania dedičky M. K. však k tomuto odhadu neprihliadol, pretože muse vziať predovšetkým do úvahy, že odvolateľka bola pri vyhlásení rozhodnutia prítomní, a po jeho vyhlásení sa opravného prostriedku proti nemu vzdala. Krajský súd v Bratislave odvolanie zamietol ako neprípustné s poukazom na § 218 ods. 1 písm. c) o. s. p.

Uvádzaný postup štátneho notárstva pri zisťovaní poručiteľovho majetku a jeho dlhov mal potom za následok, že rozhodnutím štátneho notárstva bol porušený zákon v ustanovení § 4 ods. 1, § 34 a § 37 not. por. v súvislosti s § 2 vyhl. Ministerstva financí č. 73/1964 Zb.

Štátne notárstvo pochybilo ďalej v tom, že svojím rozhodnutím z 1. novembra 1965 potvrdilo nadobudnutie dedičstva len jednej z dedičiek, ktorá prevzala nehnuteľnosť poručiteľa s tým, že ostatným dedičkám vyplatí peňažné čiastky, uvedené v dedičskej dohode. Skutočnosť, že jeden z dedičov prevezme nehnuteľný či hnuteľný majetok poručiteľa a podiely ostatných dedičov sú uspokojované v peniazoch, neznamená, že by títo ostatní dedičia v dôsledku takejto dohody

postavenie dedičov stratili. Porušilo preto štátne notárstvo svojím rozhodnutím tiež ustanovenie § 482 o. z. a § 39 not. por.

Potvrdenie nadobudnutia dedičstva dľa § 39 ods. 2 not. por., ak sa vyporiada na štátnom notárstve medzi sebou niekoľko dedičov dohodou, vyžaduje podľa výslovného zákonného ustanovenia, aby rozhodnutie o schválení dohody dedičov bolo už v právoplatnosti. Došlo teda kumuláciou rozhodnutia o schválení dohody a rozhodnutí o potvrdení nadobudnutia dedičstva v prejednávanom prípade tiež k porušeniu ustanovenia § 39 ods. 2 not. por.